

Sag, før det ærede Medlem omtalte den, men Sagen har jo været godt kendt ved Aandssvageanstalterne i Henhold til Sundhedsstyrelsens Klage over Forholdene, og den har allerede længe været overvejet derude; der er allerede foretaget forskellige Ting. Jeg har ikke kendt den, idet Aandssvageanstalterne ikke egentlig sorterer under Ministeriet som Statsanstalterne, men er selvejende Anstalter med egne Bestyrelser, saa Undervisningsministeren staar ikke i saa nær Rapport til dem, som han vilde gøre, hvis det var virkelige Statsanstalter. Jeg har, efter hvad det ærede Medlem fremførte her i Tinget, faaet Indberetning om, hvorledes Sagerne ligger nu, og der er nu Indberetning fra Bestyrelsens Formand, som gaar ud paa som første Punkt, at det stadig har været en stor Ulempe ved „Karens Minde“, at det har været umuligt at faa anlagt W. C.; hele Kvarteret har ikke kunnet faa anlagt Vandklosetter, fordi Kloakvæsenet ikke var i Orden. I 1914 skete der en større Nybygning derude — det var i det andet Aar, jeg var Minister —, og da kan jeg godt huske, at vi forhandlede, om det dog ikke var muligt at faa anlagt W. C. Den Gang sad den daværende Formand for Sundhedsstyrelsen, Etatsraad Hoff, i Bestyrelsen, og han var ogsaa meget ivrig for det, men det var ikke muligt at faa sat det i Gang. Der er nu atter sket Henvendelse til Kommunen for at se, om man dog ikke kunde faa lavet Kloakanlæg, saa man kunde faa W. C. derude. Man har endvidere søgt at faa Forholdene forbedret, saa godt som man kan, ved et almindeligt Klosetsystem. Jeg maa for øvrigt tilføje, at jeg har ikke een, men flere Gange hørt Professor Keller ved Anstalten i Bregninge, som vel maa antages paa Aandssvagevæsenets Omraade at være den første Kapacitet, vi har her i Landet, udtale, at ikke alene her til Lands, men Verden over havde Aandssvageanstalterne et Smertensbarn, og dette Smertensbarn var W. C.erne, for selv om man havde indrettet dem paa den mest fuldkomne Maade, var de omtrent ikke til at holde. Og det beror paa de aandssvages hele Færd; de staar baade med Hensyn til, hvad de tager ind, og med Hensyn til deres Udtømmelser paa saa lavt et Stade, at det er næsten umuligt at holde virkelig Orden. Men derude har det været galt, og det er galt fremdeles, og man søger, om man ikke skulde kunne faa det rettet. Den Forandring, der nu søges gennemført, foregaar under Tilsyn af et af Bestyrelsesmedlem-

merne, som er sagkyndig paa dette Omraade, nemlig Læge Fru Harbou Hoff, som nu har taget Affære. Der har været visse Forhold, som gjorde, at hun ikke fik rigtig fat i Sagerne før; det er maaske ogsaa noget paa Grund af, at der har været stolet lidt for meget paa den Læge, som Anstalten havde, og jeg kan være enig med det ærede Medlem i, at det i hvert Fald foreløbig — jeg har ikke faaet Sagen undersøgt til Bunds — ser ud for mig, som om Skylden for de daarlige hygiejniske Forhold, der har været, egentlig maa lægges paa ham.

Man søger ogsaa for Tiden efter Indberetningen her og efter Fru Harbou Hoffs Forslag at faa Betjeningen forøget. Betjeningen har jo været for lille, men det skyldes maaske ogsaa noget dette, at man af Hensyn til den store Trang til flere Pladser paa Aandssvageanstalterne har ladet „Karens Minde“ blive overbelagt. Det er naturligvis uheldigt, men paa den anden Side kan det siges, at man saa til Gængæld har befriet nogle stakkels Hjem, hvor man har siddet og klaget sig og er blevet ved at presse paa, og Bestyrelsen anfører, at det mærkelige er, at til Trods for alle disse Klager, hvori ogsaa Bestyrelsen anerkender, der er en hel Del berettiget, har „Karens Minde“ været den mest søgte af de sjællandske Aandssvageanstalter; de fleste Ansøgninger om Optagelse kommer til „Karens Minde“. Der synes da alligevel at maatte være et eller andet ved „Karens Minde“, der gør, at Forældre særlig søger at faa deres Børn anbragt der. (*Vilhelm Rasmussen*: Den ligger ved København). Ja, der er heller ikke saa langt ud til „Gammelsegaard“, som ogsaa er en Anstalt for Asylister. Naar jeg skulde tale om, hvilken af de to Anstalter der ligger nærmest ved København, synes jeg egentlig, „Karens Minde“ ligger forfærdelig afsides, den er ikke let at komme til; jeg har været paa „Karens Minde“ flere Gange og ogsaa ude paa „Gammelsegaard“.

Om Sundhedstilstanden har jeg en lang Indberetning fra Bestyrelsen — det vil blive for langt at oplæse den — og særlig fra Fru Harbou Hoff, som anerkender en Del af Klagerne, men Bestyrelsen siger, at Sundhedstilstanden, som der har været klaget over, i det hele og store har været god; det er den Anstalt, hvor Sundhedstilstanden egentlig har været bedst; men der har været nogle Epidemier derude. Der har blandt andet ogsaa været Luseepidemier, som let kan